

Asia: VN/2005/2020

Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

Lain soveltamisalan laajentaminen (1 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Uusien taiteenlajien mukaan ottaminen on oiva ja aikaansa seuraava uudistus.

Lain tavoite (2 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden tavoite (3 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Hyvä, että mainittu suoraan kulttuurillinen moninaisuus ja esittävän taiteen palvelujen valtakunnallinen ja alueellinen saatavuus ja saavutettavuus.

Valtionosuusjärjestelmän piiristä rahoitetut toimijat, kuten kaupunginteatterit ovat usein pienten paikkakuntien kulttuurielämän keskuksia, jotka parhaimmillaan mahdollistavat myös muun ammattimaisen taiteen tekemisen ja kulttuuritoiminnan syntymistä alueelle.

Valtionosuuden saamisen edellytykset (4 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden myöntäminen toistaiseksi tai määräajaksi (5§)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden perusteeksi vahvistettavan henkilötyövuosien määrän määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Uusille ryhmille henkilötyövuosien määrä voi olla ongelma - hyvä, että tähän on tuotu harkintaa. Samoin hyvä, että uusien taiteenlajien mahdollisuutta saavuttaa vakiintuneiden toimijoiden yleisömääriä on huomioitu.

Henkilötyövuosijärjestelmän hyvä puoli on ollut, että se luo myös kunnille aluetaloudellisen kannusteen rahoittaa esittävän taiteen toimijoita ja tämän kannusteen säilyminen nykyisessä järjestelmässä on hyvä. Toisaalta uusille ryhmille tämä luo haasteen, koska varsinkaan pienemmät kunnat eivät mielellään lähde rahoittamaan uudempaa toimintaa, johon ei ole heti odotettavissa samanlaisia vasteita valtiolta. Tosin tuskimpa kovin tuoreet ryhmät tässä ovat VOSsin piiriin pääsemässä muutenkaan.

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kiertuetoiminnan tukeminen on tärkeää, etenkin pohjoisen laajoilla alueilla, jossa kiertue-esitys voi olla esimerkiksi koululaisille ensimmäinen kosketus esittäviin taiteisiin. Kiertuetoiminnan tukemisen

soisi olevan myös käytännössä runsasta, koska silloin se mahdollistaa aidosti näyttävien esitysten viemisen esimerkiksi kouluihin. Lain periaate on oikea, toivottavasti myös toteutus.

Tähän olisi myös voinut nostaa esille etenkin suomalaista teatterikenttää kohtaavan haasteen yleisön ikääntymisestä. Teatterissa käyvän suuren yleisön ikääntyminen johtaa kehityskulkuun, jossa yhä suurempi osa ohjelmistosta suunnataan vanhemmalle väelle ja toisaalta lapsille ja nuorille. Väliin jäävät nuoret aikuiset, jotka toisaalta eivät enää ole tottuneet käymään teatterissa ja siksi tarjonta heille kapenee. Tämä kehitys koskee miltei koko Suomea, mutta se kärjistyy rakennemuutoksesta kärsivillä seuduilla. Nuorella aikuisväestöllä ei tehdä juurikaan teatteria ja pikkukaupunkien uuden polven sukupolvinäytelmät jäävät pääosin tekemättä. Ei aavistustakaan voiko tällaista ottaa huomioon lain tai sen soveltamisen tasolla, mutta tämä on yksi toteutuva kehityskulku, joka haastaa ajatusta, että miten ja millä kannustimilla esittävien taiteiden toimintaa tulisi kehittää valtakunnan alueella.

Joka tapauksessa lain periaate on hyvä ja avaa kannustimen kehittämään erilaisille erityisryhmille suuntautuvaa taiteellista toimintaa sekä ottaa huomioon erityiset kulttuuripoliittiset syyt.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri –nimisten teattereiden rahoitusasema (6§)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Emme osaa sanoa. Svenska Teaternin kohdalla kieliperuste on pätevä ja siitä syystä sen toiminnan voi katsoa olevan valtakunnallisesti merkittävää. Tampereen Työväen Teatterilla historiallinen rooli nostetaan lain perusteluissa erityisperusteeksi nostaa se valtakunnalliseksi päänäyttämöksi. Koska tuleva rahoitus kohdistuu tulevaisuuteen, perusteluissa olisi hyvä avata historiallisten syiden lisäksi, mihin asema valtakunnallisena päänäyttämönä velvoittaa tulevaisuudessa.

Tässä ehkä ilmenee uudistuksen lähtökohdissa taustalla vaikuttava tarve olla suuremmin keikuttamatta venettä.

Määräajoin laadittava toimintayksikön rahoitusta koskeva suunnitelma (7 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Sitouttaa myös kuntia ja muita rahoittajia pitkäjänteiseen suunnitteluun, mikä on hyvä.

Hakeminen valtionosuuden piiriin (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Vapaan kentän esittävän taiteen ryhmän edustajana suhtautuminen on kaksijakoinen. Toisaalta turvaa VOSsin piirissä olevien toimijoiden toimintaa ja luo vakaat puitteet. Tämä on pohjoisen pikkukaupungin näkökulmasta hyvä asia. Esimerkiksi täällä Kajaanissa VOSsin piiriin kuuluvan kaupunginteatterin toiminnan jatkuvuus on tärkeää myös muille toimijoille.

Toisaalta oman ryhmämme Vaara-kollektiivin puolesta näyttää, että VOS järjestelmä jatkaa pitkälti entisellään eikä luo välttämättä kannustinta edes pyrkiä kohden VOS rahoitusta.

Määräajoin tehtävä valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Seurattavuus on tärkeää. Näyttää kuitenkin siltä, että VOS järjestelmästä tippuminen vaatisi melkoisen järjestyksen. Näemme, että tässä voidaan kuitenkin arvioinnin kautta ja arvioinnin onnistuessa ohjata kohden laadukasta toimintaa (esimerkiksi laadukasta kiertuetoimintaa näennäisen sijaan).

Vankka oikeusturva on joka tapauksessa alueellisesti tärkeää. Ei ole mielekästä, että esimerkiksi huonosta johtamisesta rangaistaisiin jotain aluetta alueen ainoan VOS toimijan merkittävällä supistamisella tai lakkauttamisella.

Seurattavuus luo myös kunnille pakotetta pitää toiminnasta huolta, mikä on hyvä asia.

Valtionosuusprosentit 37 ja 60 (rahoituslaki 22 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Toivottavasti isompi prosentti turvaa riittävästi esimerkiksi kiertue- ja aluetoimintaa.

Esittävien taiteiden yksikköhinnat (rahoituslaki 35 §)

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

Emme osaa sanoa.

Hannikainen Juho
Kulttuuriosuuskunta G-Voima / Vaara-kollektiivi

Leinonen Veikko
Kulttuuriosuuskunta G-Voima / Vaara-kollektiivi